

Universitätsbibliothek Paderborn

**Addenda, Et respectivè Corrigenda In Editione Secunda
Ephemerologii Ecclesiastico-Rubricistici P. Joannis
Baptistæ Halden, è Societate Jesu, Quando illud cum
Facultate Superiorum denuo in lucem edetur**

Halden, Johann Baptist

Oeniponti, 1723

Præmonitio Ad Lectorem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39948

NTITULO principalis totius Libri verbis: *Cum facultate Superiorum, &c præponenda sunt hæc verba: Editio secunda, pluribus in Locis Aucta, & Emendata.* In fine ejusdem Tituli principalis post verba: *Cum Facultate Superiorum, & Privilegio Sac. Cæs. Majestatis exprimendus erit Locus novæ Impressionis, & post hunc Nomen & Cognomen D. Typographi, ac annus novæ editionis.*

Post DEDICATIONEM (si quæ fiet in nova Editione) ponenda est Facultas R. P. Provincialis S. J. pro tempore existentis, & Privilegium Cesareum, quō Typographis & Bibliopolis omnibus vulgatos à Societatis JESU Patribus Libros absque Superiorum, Authorumque consensu recudendi, vel intra Sacri Romani Imperij, & Provincialium, Sacrae Cesareæ Majestati hereditario jure subjectarum fines importandi, copia adimitur.

Post hæc ponenda in facie 1. aut 2. novæ Paginæ

PRÆMONITIO AD LECTOREM.

HÆc verò Præmonitio accommodanda erit (omissis omnibus ijs, quæ habentur in 1.ma Editione) novæ Editioni, pro exigentia Rerum, ac Temporis. Eidem tamen saltem sequentia erunt ad verbum inserenda: *Illud ante omnia in secunda quoque hujus OPERIS Editione monitum volo benevolum LECTOREM, præter illa SACR. RIT. CONGREGATIONIS DECRETA, de quorum indubitata authoritate ex BARTHOLOMÆI GAVANTI Sacrorum Rituum Thesauro, aut aliunde legitimè constat, allegari hinc inde à me insuper quedam alia ejusdem S.R.C. in hoc Opere Decreta, ex aliorum Scriptorum Libris (quos quidem cum suorum Superiorum facultate ac approbatione in lucem ediderunt) bona fide à me relata: Cùm verò non perinde mihi sit compertum, antiam ista indubitate sint fidei & authoritatis, ac proinde non de omnibus, ac singulis in hoc Libro à me relatis S. R. C. Sanctionibus authenticè constet, an extent reipsa (ut in earum Titulo prefertur) in REGISTRO seu TABULARIO Decretorum Sacrorum Rituum CONGREGATIONIS, vel certe in omnibus, aut prout jacent, aut referuntur, cum suis Autographis, seu Originalibus concordent, vel tandem, an omnes legitime sint publicatae, aut non saltem aliquæ earum vel ex*

ex toto, vel ex parte, ejusdem sacri Collegij authoritate ex justis causis postliminiò sint abrogatae, ideo in ipso hujus Lucubrationis meæ limine sanctè protestor, me omnes ac singulas suprà dictas Sanctiones & Decreta, nonnisi bona fide, & in quantum S. CONGREGATIO ea valere vult, ac propalari, in Codice hoc rubricistico adducere, & adducta velle; ac sicuti vel ex toto, vel ex parte aliter res se habeat, quam quò modò à S. R. C. prætenditur decismus, id quoque me eatenus pro indeciso haberi velle, ac recipi, utpote omnia & singula à me exarata ac exaranda Sanctissima Matris ECCLESIAE, hujusque supremi in terris HIERARCHÆ seu CAPITIS, nec non ipsius quoque Sacrorum Rituum CONGREGATIONIS non tantum judicio, sed etiam Correctioni obsequentissimè substernens, ac paratissimus emendare, mutare, aut etiam revocare, si qua vel per ignorantiam, vel per inadvertentiam elucubrata, aut tradita à me sunt, qua limâ indigent, vell liturâ.

Post PRÆMONITIONEM ad Lettorem imprimenda sunt (sed grandioribus Literis seu Characteribus, quam in prima Editione) verba illa: Si à Choro &c extantia ante PARTEM I. Ephemerologij, & huic in folij præcedentis facie 2da pariter præfigenda.

Procedendum deinde est ad accuratam Impressionem Editionis novæ ad normam veteris, cum Titulis columnaribus etiam in ista respondentibus accuratè illi materiæ, de qua in cujusque paginæ columnis agitur seu tractatur, & pariter vocabula DOMINICARUM, FERIARUM, VIGILIARUM, & FESTORUM, ac SANCTORUM, quovis mense occurrentium, pariter per Literas, ut vocant, capitales, seu majusculas (reliquo characteri tamen proportionatas, ac magnitudine sua respondentes) exprimendo, ut in veteri Editione; de quo monendi Corrector Typi & Typographus, hujusque Typotheta seu Characterum Collocatores, uti & de alijs, de quibus paulò post. Iisdem singulariter inculcandum, ut quando in hoc ADDENDORUM & CORRIGENDORUM OPUSCULO ij, qui Ephemerologium de novo sunt edituri, varijs in Locis jubentur aliquid vel addere, vel omittere, seu demere in nova Editione, ijdem Impressores, eorumque Directores ea præcisè addant, vel omittant, aut demandant, quæ in hoc Opusculo jubentur addi, vel omitti, & non plura, aut pauciora, etiamsi unicum duntaxat verbulum de Textu veteris Editionis remaneat retinendum, aut vicissim unicum tantum verbulum veteris Editionis Textui alicui sit adjiciendum, aut interserendum. Quia præterea tam in hoc Opusculo, quam in ipso Ephemerologio de novo imprimendo identidem occurront variorum Auctorum Citations, ex quæ traditis ab Auctore Assertionibus & Doctrinis hinc inde subjunguntur,

idcirco ijsdem *Impressoribus* pariter inculcandum, ut ejusmodi Auctorum *Citationes* Textui præcedenti illas immediate subjungant, etiam præcedat punctum, non autem ob præcedens punctum ab eo sejungant (ut alioqui solent, quando præcedit punctum) sed quod spectet ad antecedentem Textum, tanquam ejus auctorativa Confirmatio. Ijdem monendi sunt, non semper, quando finitur aliquod *Caput*, aut *Titulus* &c, post ultimam ejus lineam faciendum esse punctum, aut aliam interpunktionem, sed esse sequendum Exemplar Auctoris, & omissendam esse omnem interpunktionem in fine cujuscunque Tituli, si ipse omittat. Dirigendi quoque ijdem Typographi sunt circa recte sciendam Syllabarum Divisionem seu Disjunctionem, quando Pars una alicujus vocabuli se tenet ex parte præcedentis Lineæ, eamque terminat, Pars vero ejus altera inchoat sequentem Lineam, ut nempe ea Syllabarum Disjunctio fiat juxta 3. Regulas, quas in *Grammatica Despauteriana Lib. 5. Classe 1. Cap. 12. Num. 3. f. 644.* tradit SIMON VERREPÆUS, contra quas plurimi ex modernis Typographis peccant.

Ad *Formam*, in qua in Editione secunda imprimendus sit Ephemerologij Liber, quod attinet, optant quidem Viri non vulgaris auctoritis (ut monitus sum Româ) ut, si de novo edendum sit EPHEMEROLGIUM ECCLESIASTICO - RUBRICISTICUM, illud edatur in *Folio* potius, quam in *Forma*, ut vocant, *quarta*, ac melior, nitidiorque adhibetur charta, quam in prima Editione; ad *Formam* tamen quod spectat, alijs præplacet antiqua. Verum hujus rei Determinatio pendedit ex eorum arbitrio, quorum sumptibus, & auctoritate, vel jussu deo in lucem prodibit *Ephemerolum*.

In quacunque autem *Forma* de novo sit edendum, accuratissime observare oportebit sequentia:

I. Ut *Tituli columnares* (vulgò die *Columna* - *Titul*) uniuscujusque Paginæ juxta dicta exactissimè respondeant illi *materia*, de qua in subiecta ipsis *Pagina* seu *columna* tractatur; at quoniam in nova Editione (utpote hinc inde multum auctâ, ac pluribus in locis à veteri Editione discrepatura) in Plerisque saltem Paginis & columnis non de eadem amplius tractabitur *Materia*, de qua tractabatur in veteri Editione, sed in alijs diversis, ideo DIRECTOR & CORRECTOR *Typi* modis omnibus cavebit, ne illi ipsi *Tituli columnares*, qui extant in veteri seu prima Editione, præfigantur Paginis ac columnis Editionis novæ, quando in istis non tractatur de illa ipsa materia, de qua tractabatur in Editione prima, sive veteri, id quod præcipue circa *Titulos columnares PARTIS II.* est observandum; nullò autem modō est permittendum, ut *Tituli*

columnares in ulla Ephemerologij de novo imprimendi Parte omittantur; eò quod ijs omissis, aut perperam expressis, summa Lectoribus molestia crearetur, ob futuram nimis operosam ac difficultem indaginem in cuiusvis mensis occurrentes DOMINICAS, FERIAS, VIGILIAS, ac FESTA, Officia, ac MISSAS &c, quæ tamen omnia facillimum erit reperire, si *Tituli columnares* debitô modô fuerint expressi, & accuratè respondent illi Materiæ, de qua agitur in subjecta ipsis Pagina & columna, ut adeò debitè expressi futuri sint Lectoribus Libri instar alicujus accurati INDICIS.

II. Curandum, ut in Editione nova tam in citandis quibuscunque Auctoribus, eorumque Libris & Tractatibus, quam etiam in allegandis Breviarij, ac Missalis Romani Rubricis summum adhibeatstudium, ut citationes illæ omni careant errore ac mendo. Id ipsum quoque, & quidem vel maximè, curandum in citandis ipsius Ephemerologij PARTIBUS, TITULIS, LOCIS, ac folijs, si alicubi, aut aliquando ex ipso meo Ephemerologio aliquæ fiant *Citationes*: circa quas tamen ipsius Ephemerologij citationes, ac allegationes (ne grandis, & summè perniciosus committatur error) notandum est diligenter, quod, quando in nova ejus Editione citabuntur, aut citari jubebuntur ipsius Ephemerologij folia seu pagina, item Paginarum columnæ (si cum columnis imprimetur) & columnarum, aut Paginarum linea, Citationes illæ Paginarum, columnarum, ac linearum nequaquam fieri debeant prout extant, ac reperiuntur defacto in prima Ephemerologij Editione, sed quod in nova ejus Editione illa folia, seu pagina, & illæ columnæ, ac linea novæ Editionis sint citandæ, in quibus agitur, aut saltem agi incipitur de illis Materijs ac Rebus in nova Editione, de quibus in Editione prima sive veteri olim in locis, in hoc ADDENDORUM ET CORRIGENDORUM OPUSCULO à me citatis, agebatur, aut agi incipiebatur: Quia enim Ephemerologium de novo editum (utpote multis in locis auctum ac immutatum) in secunda sui Editione haud paulò pluribus constabit folijs & consequenter etiam columnis, & linea, ac novis insuper hinc inde Materijs, falsissimæ ac deceptoriae evaderent *Citationes*, si Pagina, columnæ, ac linea veteris seu primæ Editionis citarentur in Editione nova; eò quod sic in nova Editione nec folia, nec columnæ, nec linea citationes responderent (uti rem vel obiter consideranti patebit) atq; hoc pacto Editio nova vix non inutilis, ac nullius propemodum valoris evaderet; quod ne cum ingenti eorum, qui Librum, vel emere, vel vendere cupiunt, damno contingat, sumnam is, cui novæ Editionis Executio, Cura, & Directio committetur, aut eam ultrò in se suscipere pro

Bonopublico lubebit, summam, inquam, adhibere diligentiam debet, ut, quando in nova Editione Ephemerologij ex ipsomet Ephemerologio, in ejus præsertim novo INDICE, aut in hoc ipso ADDENDORUM & CORRIGENDORUM Opusculo, quæcunque loca citabuntur, illa Cittatio (quantum attinet ad Paginarum, Columnarum, & Linearum numerum) non fiat juxta Exemplar veteris Editionis, nec juxta Paginarum & columnarum Numerum, qui in hoc ADDENDORUM & CORRIGENDORUM Opusculo allegatur, sed juxta exigentiam ipsius novæ Editionis: quod ut obtineatur, & executioni non admodum difficulter mandetur, necesse omnino erit, ut is, cui novæ Editionis cura incumbet, sedulo inquirat ac indaget, in quanam novæ Editionis Pagina & columna jam impressa agatur modò de illa Materia, cui locis, ex veteri Editione in hoc ADDENDORUM & CORRIGENDORUM Opusculo citatis, in nova Ephemerologij Editione ex eodem hoc Opusculo vel addenda, vel substituenda sunt ea, quæ in veteri seu prima Ephemerologij Editione aut sunt omessa, aut perperam, vel minus bene expressa, aut aliter respectivè sunt immutanda; id quod comprehendere haud difficulter poterit inspicio citata ex veteri Editione Ephemerologij loca, ijsque inspectis inspicio postmodum Quantitatem & Qualitatem Materiae, quæ veteris Editionis MATERIA in nova Ephemerologij Editione ex isto ADDENDORUM ET CORRIGENDORUM Opusculo vel addi de novo debuit juxta dicta, vel ibi positæ substitui; sic enim facile una simul deprehendet illarum paginarum, columnarum, & linearum Numerum, in quibus agitur in nova Editione de hac vel illa Materia, poterintque in secunda Ephemerologij Editione, sine errore citari, dummodo Typi curam gerens diligenter provideat, nè tam Typi Corrector, quam etiam Hypothetæ seu Charakterum Collocatores, & Impressores suo defint officio, sed loca dicto modò in Editione nova citanda juxta Directionem ac Designationem à se factam, & non aliter citent ac impriment, nominatim autem cavendo, nè in nova Editione ille Paginarum, Columnarum, & Linearum numerus citetur, qui tum in hoc Addendorum & Corrigendum Opusculo, tum etiam in ipso primi tuis impresso EPHEMEROLOGIO, ac hujus INDICE ab ipso Auctore citatur, sed ille, quem nova, & actu sub prælo versans Ephemerologij Editio requiri: Quod enim ab Auctore non modò in EPHEMEROLOGIO prius impresso, ejusque INDICE, sed etiam in ipso hoc ADDENDORUM ET CORRIGENDORUM Opusculo, veteris Editionis Paginae, Columnæ, ac Lineæ citentur, non ideo fit, quasi

quasi etiam in Editione nova eadem veteris Editionis *Pagina*, *Columna*, ac *Linea* cum eodem sibi adscripto numero citari debeant in futura de novo *Ephemerologij* Editione (sic enim utique Editionis novæ *Citationes* prorsus evaderent ineptæ, erroneæ, ac deceptoriae Lectorum) sed ideo tantum id factum, ac fieri omnino debuit ab ejus Auctore, ut novæ Editionis Curatores ac Impressores ex inspectione veteris seu primæ ab eo factæ Editionis colligere ac comprehende possent, quibusnam in locis in veteri Editione vel fuerit aliquid omissum, vel in aliquo erratum, vel alia justâ aut utili ex causâ aliquid mutandum, aut apponendum occurrat, ut eō comprehensō in nova modò Editione, quod in veteri omissum est, addi, & quod erratum est, emendari, ac denique quod immutandum, aut apponendum est, mutari modò, aut apponi ex hoc ipso OPUSCULO (in eum finem ab Authore conscripto ac edito) possit, horum autem Cittatio juxta novæ Editionis exigentiam regulari. Unde ulterius

III. Curandum est solicite, ut locis in hoc ADDENDORUM ET CORRIGENDORUM Opusculo indicatis ea, quæ in nova Ephemerologij Editione ex hoc ipso OPUSCULO partim addenda, partim omittenda, partim mutanda, aut substituenda ab Auctore prescribuntur, non aliò modò imprimantur, ac exprimantur, quam quod in ipsò hoc Opusculo leguntur, ac exprimuntur, esto in aliquibus hujus Opusculi locis Auctor ijs omnino contraria tradat, quæ in prima Ephemerologij Editione traxit; ed quod vel ob edita post primam Ephemerologij impressionem alia Decreta, aut certè ante eam ignorata, vel ob acceptas post illam meliores, quam antea, circa nonnulla informationes, vel denique ob quosdam Errores (serius ab Auctore animadversos, quam ut ab eo, utpote procul à loco impressionis commorante, corrigi in tempore potuissent) in primam Editionem irreperentes, necesse fuerit alicubi priùs assertis contradicere, alicubi verò vel addere aliquid in prima Editione traditis, aut ex ibi positis omittere aliquid, vel immutare: & quoniam aliqui modò dictorum Errorum, nimis serò adimadversi, etiam in ipsa ERRATORUM ET CORRIGENDORUM Folia [singulis EPHEMEROLOGIJ Partibus, in fine cuiuslibet earum, in prima Editione appressa] irrepserunt, ideo

IV. Curandum, ut tam Corrector Typi, quam etiam ipsi *Typotheta* seu *Characterum Collocatores*, ac *Impressores* serio moneantur, in secunda Ephemerologij Impressione nullam ipsis habendam esse rationem dictorum trium foliorum, ERRATA primæ Editionis de Anno 1717.

conti-

continentium, ac proinde non juxta illa *Folia* emendanda esse primaz Editionis ERRATA in *Ephemerologij* Editione secunda, nec quoad alia in ijs contenta juxta illa se dirigere, & in imprimendo regulare se debere, sed omnia cō tantum modō esse imprimenda, ac emendanda respectivē, prout in hoc ADDENDORUM ET CORRIGENDORUM *Opusculo* etiam quoad minima præscribitur, nec permittendum, ut aliter imprimantur, etiamsi forte *Corrector Typi*, alijsve *Typographorum Director* sibi imaginetur esse hīc vel ibi in *Opusculo* hoc erratum, aut aliter, quam in eo habetur, hoc vel illud esse imprimendum, ne, quod in prima *Ephemerologij* Editione contigit, id etiam contingat in ejus Editione secunda, ut scilicet, dum *Typi Corrector*, vel alijs sibi imaginatur esse *Errorum*, quod non est *Error*, suam Imaginationem sequendo sit causa mēdostæ Impressiōnis.

Hæc quatuor Capita, seu Puncta si in secunda *Ephemerologij* Editione observabuntur, sperandum omnino videtur, fore, ut, etiam primū post mortem Auctoris (jamjam Ætatis annum 74. agentis, & paucos post menses, volente D E O, completuri) in lucem sit proditum, id opus evadat omnibus in hoc genere numeris absolutum, præsertim, si novæ Editioni PARS quoque ejus QUARTA (quam, PARATHEMATA EPHEMEROLOGIJ MISCELLANEA, Ordine Alphabetico fustis digesta, continentem, magna jam ex parte pariter pro Typo paratam habet) cum Facultate Superiorum accesserit.

Quod si post editum hoc ADDENDORUM & CORRIGENDORUM OPUSCULUM aliqua de novo circa RITUS ECCLESIASTICOS, aut celebranda Ecclesiæ Romano - Catholice OFFICIA ac FESTA statuentur ac ordinabuntur, tunc etiam illa suis locis nova EPHEMEROLOGIJ Editioni erunt inserenda, aut, si aliter fieri nequeat, in ejus fine, aut Supplemento eidem superaddenda. His præmonitis, subjungo nunc Annotationes eorum, quæ in singulis 3. Ephemerologij Partibus erunt Addenda & Corrigenda.

AD D E N D A & C O R R I G E N D A IN

P A R T E I. E P H E M E R O L O G I I in secunda ejus Editione.

PAG. I.